

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 184

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un
Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde
Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2049) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2049 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi**5

- **Dışışleri Komisyonu Raporu**6

- **Teklif Metni**9

- **Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin**9

- **Değişiklik Metni**10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1386826 evrak numaralı “Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişiklikler”in onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2049)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Birleşmiş Milletlerin (BM) denizcilik alanında ihtisas kuruluşu olan Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), BM tarafından 1948 yılında kabul edilen Hükümetlerarası Denizcilik İstisari Teşkilâtı Sözleşmesi ile kurulmuş ve 1958 yılında çalışmalarına başlamıştır. Söz konusu Sözleşmede yapılan değişiklik ile Teşkilâtın adı 1982 yılında Uluslararası Denizcilik Örgütü olarak değiştirilmiştir.

Ülkemiz bahse konu Sözleşmeyi 16/7/1956 tarihli ve 6812 sayılı Kanunla tasdik ederek adı geçen Sözleşmeye taraf olmuştur. 1999 yılından bu yana kesintisiz şekilde IMO Konseyinde yer alan ülkemiz C kategorisinde bulunmaktadır.

Kuruluşundan günümüze IMO, uluslararası denizlerde can ve mal emniyetinin sağlanması ile çevre ve seyir güvenliğinin artırılmasına ilişkin küresel standartları belirlemekte, denizcilik endüstrisi için eşit, etkili, geniş ölçüde kabul gören ve uygulanan, hukuken bağlayıcı düzenlemeler yapmaktadır.

IMO Genel Kurulunun 32 nci Oturumunda 8/12/2021 tarihinde kabul edilen A. 1152(32) sayılı Karar ile IMO Konseyinin yapılanmasına ve karar alma sürecine ilişkin olarak IMO Sözleşmesinin 16, 17, 18 ve 19 uncu maddelerinde değişiklikler yapılmıştır. Mezkûr değişiklikler kapsamında IMO Konseyinin Genel Kurul tarafından seçilecek 52 üyeden oluşması, A, B ve C kategorilerinin sırasıyla 12, 12 ve 28 üyeden oluşması, Konseyde temsil edilen üyelerin Genel Kurulun birbirini takip eden iki olağan oturumunun sonuna kadar görevde kalması ve yeniden seçilme hakkına sahip olması, Konseyin karar alabilmesi için gerekli nisabın 34 üye olarak belirlenmesi kabul edilmiştir.

A. 1152(32) sayılı Karar ile IMO Sözleşmesinin 81 inci maddesi de değiştirilerek IMO’nun resmi dillerinde (Arapça, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça) hazırlanan Sözleşme metninin eşit derecede geçerli olması kabul edilmiştir.

Ülkemiz, değişiklik metninin görüşüldüğü toplantılarda söz konusu değişikliklerle ilgili olumlu görüş ve desteğini bildirmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-211586

23 Şubat 2024

Konu: IMO Sözleşmesinde

Yapılan Değişiklikler

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Genel Kurulunun 8/12/2021 tarihli ve A.1152(32) sayılı Kararı ile kabul edilen mezkûr Kararın eki “Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişiklikler”i Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

17/01/2025

Esas No: 2/2049

Karar No: 140

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2049 esas numaralı, “Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 14/01/2025 tarihinde yaptığı 13’üncü toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 23/02/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişiklikler, 28/02/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2049 esas numaralı Kanun Teklifi 28/02/2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci Yasama Dönemi 14/01/2025 tarihli 13’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Uluslararası Denizcilik Örgütü Konseyinin Genel Kurul tarafından seçilecek 52 üyeden oluşması; A, B ve C kategorilerinin sırasıyla 12, 12 ve 28 üyeden oluşması; Konseyde temsil edilen üyelerin Genel Kurulun birbirini takip eden iki olağan oturumunun sonuna kadar görevde kalması ile yeniden seçilme hakkına sahip olması; Konseyin karar alabilmesi için gerekli nisabın 34 üye olarak belirlenmesi ve Uluslararası Denizcilik Örgütünün resmî dillerinde hazırlanan sözleşme metinlerinin eşit derecede geçerli olmasını öngören Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Kurulunun 8/12/2021 tarihli ve A.1152(32) sayılı Kararı ile kabul edilen Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesi’nde Yapılan Değişiklikler’in onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayşe Berris Ekinci tarafından;

Uluslararası Denizcilik Örgütü’nün kuruluşundan beri uluslararası denizlerde can ve mal emniyetinin sağlanması ile çevre ve seyir güvenliğinin artırılmasına ilişkin küresel standartlar belirlediği ve denizcilik endüstrisine yönelik eşit, etkili, geniş ölçüde kabul gören ve uygulanan, hukuken bağlayıcı düzenlemeler yaptığı,

1999 yılından bu yana kesintisiz şekilde IMO Konseyi’nde yer alan ülkemizin, son olarak 1 Aralık 2023 tarihinde yapılan seçimlerde şimdiye kadar elde edilen en yüksek oy sayısı ile Konseye yeniden seçildiği,

IMO Genel Kurulu’nun 32’nci oturumunda 8 Aralık 2021 tarihinde kabul edilen kararla IMO Konseyi’nin yapılanmasına ve karar alma sürecine ilişkin olarak IMO Sözleşmesi’nin bazı maddelerinde değişiklikler yapıldığı ve bahse konu değişiklikler kapsamında IMO Konseyi’nin Genel Kurul tarafından seçilecek 52 üyeden oluşması, “A”, “B” ve “C” kategorilerinin sırasıyla 12, 12 ve 28 üyeden oluşması, Konseyde temsil edilen üyelerin Genel Kurul’un birbirini takip eden iki olağan oturumunun sonuna kadar görevde kalması ve yeniden seçilme hakkına sahip olması, Konsey’in karar alabilmesi için gerekli nisabın 34 üye olarak belirlenmesinin kabul edildiği,

ifade edilmiştir.

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/4076>

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ceylan Akça Cupolo</i>
Gaziantep	Ankara	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Kamil Aydın</i>
Düzce	Elâzığ	Erzurum
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>
Eskişehir	Gaziantep	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>
İstanbul	Kayseri	Konya
	Üye	
	<i>Metin Ergun</i>	
	Muğla	

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ
SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Kurulunun 8 Aralık 2021 tarihli ve A.1152(32) sayılı Kararı ile kabul edilen “Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişiklikler”in onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ
SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GENEL KURUL
32'nci oturum
Gündem maddesi 5

A 32/Res.1152
28 Ocak 2022
Aslı: İNGİLİZCE

A.1152(32) Sayılı Karar

**8 Aralık 2021'de Kabul Edilmiştir
(Gündem maddesi 5)**

**ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ
SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER**

GENEL KURUL,

Genel Kurul, 30. olağan oturumunda, Konsey'in çalışmalarına ilişkin Örgüt'ün ilgili kurallarında yapılması muhtemel değişikliklere ilişkin Üye Devletlerden alınan görüşleri dikkate aldığını, ve bu değişikliklere ilişkin ayrıntılı tekliflerin Konsey'in 120. oturumunda değerlendirilmek üzere sunulmasına karar verdiğini HATIRDA TUTARAK,

Konsey'in 120. Oturumunda, Örgüt'ün hedeflerine ulaşmada daha iyi konuma getirilmesi için Konsey'de yapılacak reformları değerlendirmenin zamanının geldiği konusunda mutabık kaldığını ve bu amaçla, Örgüt'ün IMO ile istişari statüde bulunan tüm Üyelere, Ortak Üyelere ve hükümetler arası örgütlere ve sivil toplum kuruluşlarına açık olan bir Konsey Reformu konusunda açık uçlu Çalışma Grubu kurduğunu KAYDEDEREK,

6 Mart 1948'de kabul edilen Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesi'nin (IMO Sözleşmesi), önceden bilinen adıyla Hükümetlerarası Denizcilik İstişari Teşkilatı Sözleşmesi, 81. Maddesi'nde belirtildiği üzere İngilizce, Fransızca ve İspanyolca dillerinde, her metin eşit derecede geçerli olarak, kabul edildiğini AYRICA KAYDEDEREK,

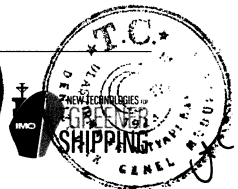
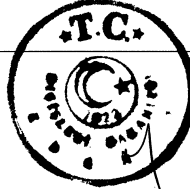
Örgüt'ün altı resmi dilinin Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca olduğunu ve böylece tüm Üyelerin Örgüt çalışmalarına etkin ve artan katılımını teşvik ettiğini de KAYDEDEREK,

Örgüt'ün altı resmi dilinin tamamında yetkili bir şekilde yorumlanmasını sağlamak amacıyla IMO Sözleşmesi'nin, konsolide metinler de dahil olmak üzere, Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde eşit derecede geçerli metinlerinin ortaya konması ihtiyacını KABUL EDEREK,

IMO Sözleşmesi'nde ihtiyaç duyulan değişikliklerin tamamının Örgüt içinde başlatıldığını, iyi niyet ve karşılıklı uzlaşma ruhu içerisinde değerlendirildiğini ve Üyelerin genel mutabakatı ile kabul edildiğini MEMNUNİYETLE KAYDEDEREK,

Konsey Reformu açık uçlu Çalışma Grubu tarafından tavsiye edilen ve Konsey'in 33. olağanüstü oturumunda onaylanan IMO Sözleşmesi'ne yönelik değişiklikleri DEĞERLENDİREREK,

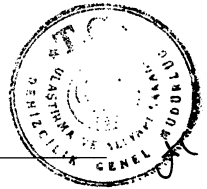
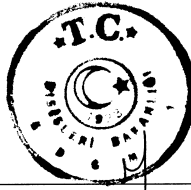
IASSEMBLY32/RES.1152.docx

A 32/Res.1152

Sayfa 2

- 1 IMO Sözleşmesi'nin 16, 17, 18, 19(b) ve 81. Maddelerinde eşit derecede geçerli olan ve bu kararın ekinde yer alan Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerindeki değişiklikleri KABUL EDER;
- 2 Örgüt Genel Sekreteri'nden, IMO Sözleşmesi'nin 72. Maddesi uyarınca, kabul edilen değişiklikleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi etmesini ve 73. Maddede belirtildiği üzere onay belgelerini ve beyanları kabul etmesini TALEP EDER;
- 3 Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ni, IMO Sözleşmesi'nin 72. Maddesi'nin amaçları doğrultusunda bu kararın onaylı suretlerini ve ekte yer alan değişikliklerin metnini IMO Sözleşmesi'nin tüm Taraflarına iletmeye DAVET EDER;
- 4 Örgüt Üyelerini, Sözleşme'nin 73. Maddesi uyarınca uygun onay belgesini Genel Sekreter'e iletmek yoluyla, değişikliklerin suretlerini aldıktan sonra mümkün olan en erken tarihte söz konusu değişiklikleri kabul etmeye DAVET EDER;
- 5 Genel Sekreter'den, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ile istişare halinde, IMO Sözleşmesi'nin yürürlükte olan tüm değişiklikleri Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde konsolide bir versiyonunu hazırlamasını ve 33. olağan oturumunda Genel Kurul tarafından kabul edilmesini TALEP EDER.

I:\ASSEMBLY\32\RES\A 32-RES.1152.docx

EK

**ULUSLARARASI DENİZCİLİK ÖRGÜTÜ
SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER**

VI. BÖLÜM

Konsey

Madde 16

16. Maddenin metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi:

"Konsey, Genel Kurul tarafından seçilecek elli iki üyeden oluşacaktır."

Madde 17

17. Maddenin metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi:

"Genel Kurul, Konsey üyelerini seçerken aşağıdaki kriterlere riayet edecektir:

- (a) On iki üye, uluslararası gemicilik hizmetlerinin sağlanmasından en fazla çıkarı bulunan Devletlerden oluşacaktır;
- (b) On iki üye, uluslararası deniz ticaretinde en fazla çıkarı bulunan diğer Devletlerden oluşacaktır;
- (c) Yirmi sekiz üye, yukarıdaki (a) ve (b) kategorilerinden seçilmeyen, deniz taşımacılığında veya seyrüseferinde özel çıkarları bulunan ve Konseye seçilmeleri dünyanın bütün büyük coğrafik alanlarının temsiliini sağlayacak Devletlerden oluşacaktır."

Madde 18

18. Maddenin metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi:

"Madde 16'ya göre Konsey'de temsil edilen Üyeler, Genel Kurul'un birbirini takip eden iki olağan oturumunun sonuna kadar görevde kalacaktır. Üyeler yeniden seçilme hakkına sahiptir."

Madde 19(b)

19(b) Maddesinin metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi:

"(b) Konseyin otuz dört Üyesi, karar almak için gereken nisabı oluşturacaktır."

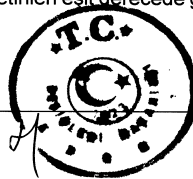
XXI. BÖLÜM

Yürürlüğe Girme

Madde 81

81. Maddedeki "İngilizce, Fransızca ve İspanyolca metinleri eşit derecede geçerli olan" ifadesi "Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri eşit derecede geçerli olan" şeklinde değiştirilir."

I:\ASSEMBLY\RESA-32-RES.1152.docx

TBMM Basımevi - 2025